

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

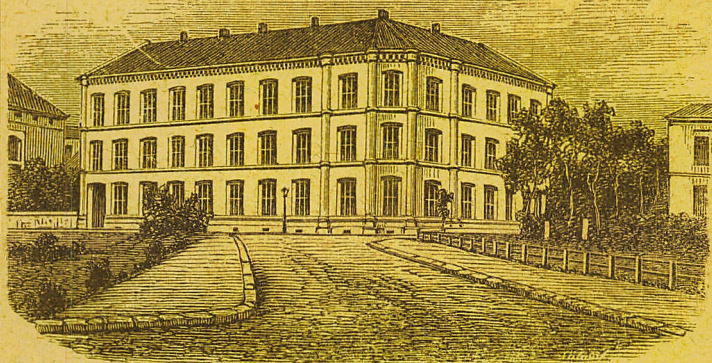
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AARS OG VOSS'S SKOLE

AARSBERETNING

1905—1907

AARS OG VOSS'S SKOLE

I. S. W. HOFGAARD.

II. AARSBERETNING FOR 1905—1907.

KRISTIANIA
GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI
1908.

Indhold.

	Side
S. W. Hofgaard	5
Aarsberetning for 1905—1907:	
I. Lærerpersonalet 1905—1906	17
— 1906—1907	21
II. Disciplene	23
III. Fagfordeling	25
IV. Undervisningen. Lærebøger	31
V. Afgangseksamener:	
Artium	35
Middelskole-eksamen	53
VI. Om skolepenger og fripladser	58
VII. Utdrag av skolereglene	64

S. W. Hofgaard.

Simon Wright Hofgaard

blev født i Soon den 7de juni 1843. Hans far, Paul Resen Hofgaard, var dengang residerende kapellan til Vestby, senere til Fron i Gudbrandsdalen, derefter sogneprest til Jelsa (1848), til Hjelmeland (1858) og provst i Ryfylke (fra 1855); tok avsked 1879 og døde 89 aar gammel i Kristiania 1895.

Ogsaa hans farfar og hans farfars far var prester, men far-faren Andreas H. tok avsked (som sogneprest til Sigdal) allerede i 50 aars alder og kjøpte den store gaard Fornebo i Bærum*).

Simon Hofgaard gik i seks aar paa Stavanger skole, og tok artium derfra i 1861 med *Laudabilis prae ceteris*. Efter anden-eksamen tok han straks fat paa det filologiske studium. Dette omfattet, som bekjendt, dengang den klassiske oldtidsvidenskab, modersmaalet med oldnorsk, verdenshistorie, og filosofi. Hofgaard interesserte sig meget for alle disse fag, kanskje dog mest for sprøgstudierne, og det var vist allerede som student at han fandt tid til ved siden av eksamensfagene ogsaa at lægge sig noget efter sanskrit og de tre romanske hovedsprog**). Og det uagtet han for en stor del maatte tjene sit brød ved undervisning. Saaledes var han huslærer paa Sjaastad i Lier, hvor den nuværende eier av det store bruk, oberstløytnant Hans Jakob Hofgaard, var

---

*) Sml. diktet »Forneboe« i Johan Storm Munchs »Fjeldblomster« (1813) og A. Munchs »Barndoms- og ungdoms-minder side 65—84.

(Av sogneprest Andreas Hofgaards 10 barn var den ældste datter gift med den nævnte biskop Joh. St. Munch, den næst ældste med dennes bror stiftsprovst Edvard Munch, en yngre datter med overkrigskommissær Jonatan Aars, og den yngste med dennes søn av første egteskap kvæstor Harald Aars; blandt disses barn var skolebestyrer J. Aars og datteren Ida, som blev S. W. Hofgaards hustru, død 1898).

***) Hans sjeldne hukommelse, som i nogen grad mindet om fætteren P. A. Munch, lettet ham alt arbeide overordentlig.

den ene av hans elever, og et aar opholdt han sig i sine forældres hjem paa Hjelmelands prestegaard, som lærer for tre unge mennesker som skulde forberedes til at komme ind paa Aars og Voss's »treaarige latinskole for ældre disciple«.

I 1864 blev han lærer ved Aars og Voss's skole, og til denne var han da knyttet til sin død den 1ste april 1908. I de første tre aar underviste han udelukkende i latin og græsk (i den »treaarige skole«); i det fjerde aar læste han bare 5 timer om uken (fransk i en realklasse); mot slutningen av det skoleaar (juni 1868) tok han embedseksamen (med Laudabilis); derefter overtok han fuld post ved skolen, og underviste fra den tid fortrinsvis i latin, norsk og tysk, et enkelt aar (1869—70) tillike i græsk i en klasse, og 1871—72 i gymnastik i 1 M. og 2 M. (svarende til de nuværende 4 F. og 5 F.).

Den 9de juli 1870 blev han gift med Ida Mathilde Aars (se ovenfor). De fik fire sønner, som alle er døde (to smaa, en 12 og en 17 aar gammel), og to døtre (den ene gift med høiestretsadvokat Otto B. Halvorsen).

I de sidste maaneder av skoleaaret 1871—72 opholdt Hofgaard sig i Tyskland (mest i Dresden) for at vinde nogen færdighet i at tale tysk.

I 1873 blev han inspektør ved skolen, foreløbig bare for »fælles-avdelingen« (smaaskolen og de tre nederste klasser av den daværende middelskole), og i 1880 medbestyrer.

Hofgaard har ogsaa hat enkelte offentlige hverv. Han vikarierte en tid for ekspeditionschefen for skolevæsenet, D. F. Knudsen, mens denne var medlem av skolekommissionen av 1890; han var i flere aar censor i norsk stil ved den offentlige lærer-eksamen og ved artium, og i de sidste par aar tillike censor i norsk ved den filologiske embedseksamen. Siden 1904 var han medlem av Undervisningsraadet. I 1893 hadde han sammen med J. Aars og Moltke Moe av kirkedepartementet faat i opdrag at utarbeide en redegjørelse for vore rettskrivningsforhold og foreslaa de ændringer i skrivebruken som det kunde være rimelig at vedta. I denne »komité« fik Hofgaard at utføre en væsentlig del av arbeidet. Paa grunlag av omfattende forarbeider av professor

Moe (og delvis av cand. mag. R. Flo), og under stadige forhandlinger mellem alle komiteens medlemmer, utarbeidet han den aller største del av den »Redegjørelse«, som blev avgitt til departementet i 1898. Denne blev, som bekjendt, meget forskjellig motat. Der reiste sig en heftig kamp om det forslag den indeholdt, og ogsaa Hofgaard, som ellers meget nødig indlot sig paa polemik, maatte rykke ut baade i en brochure, i avisartikler, og i den mundtlige diskussion i det Pædagogiske samfund. Hans indlæg var skarpe og rammende. Efterhaanden vandt forslaget tanker mer og mere tilslutning blandt kyndige sprogmand og skolemænd og andre; og det er i det væsentlige dette forslag som er gjennomført i »den nye retskrivning«, fastslaat ved kgl. resol. av 19de februar 1907.

I de sidste 6—7 aar av sit liv var Hofgaard sykelig. Efter en kur i Karlsbad i 1902 kom han sig en hel del, men sygdommen meldte sig dog ofte paany. Onsdag den 25de mars 1908, efter at han hadde læst et par timer paa skolen, fik han saa sterke smerter av nyrekolik og blindtarm-betændelse, at han maatte gaa hjem og til sengs; smerterne tok til og blev i de nærmeste dage svære; derefter hadde han det roligere et par dage, men var sterkt avkræftet, og natten til onsdag den 1ste april indtraadte der en hjertelammelse, som endte hans liv kl. 4^{1/2} om morgenen.

Den 6te mai foregik hans begravelse paa Vor frelsers kirkegaard, under overordentlig stor deltagelse; kapellet kunde ikke rumme mer end en mindre del av alle dem som vilde være med. Sogneprest H. Arnesen holdt en varmhjertet mindetale; paa kisten og omkring den var en uendelighet av kranser, mange med store baand, deriblandt fra Det pædagogiske samfund, fra Studenternes selvhjælps-forening, fra bestyrerne av Vestheim skole, og en — med baand i de svenske nationalfarver — »Från svenska vänner«; rektor Nygaard la paa kisten en prægtig krans fra Undervisningsraadet, med tak for hans arbeide der, inspektør Johannesen en lignende fra kollegerne ved skolen, og en række av elever la kranser hver fra sin klasse, fra øverste gymnasieklasse av og like til de mindste klasser i forskolen.

Ved skolefesten den 4de juli 1908 uttalte skolebestyrer Voss:

»Vore første tanker ved møtet idag skal være viet mindet om vor bortgangne kollega Hofgaard.

Han efterlater sig kun gode, kjære minder. Vi følte alle, store og smaa, at vi i ham hadde en ven, en trofast ven, som med utrættelig flid og varm hengivenhet arbeidet paa at gjøre samlivet inden skolen lyst og let og frugtbringende. Dertil hadde han betingelserne i høiere grad end de fleste.

Han var en klartænkt, alsidig interessert mand, med en vid horisont og en stor evne til at gaa tilbunds i det stof han hadde foresat sig at utrede. I kraft av indgaaende studier, en let opfatning og en glimrende hukommelse, ompændte han som skolemand et vidtstrakt felt og kunde raade og veilede paa de forskjellige omraader.

Og dog var det ikke bare i tillid til hans lyse hode, hans kloke og taktfaste dom, at vi saa gjerne søkte hans raad og veiledning. Hvad der gjorde ham til en saa tryg og trofast veileder for unge og gamle, var kanskje endnu mere hans altid milde og menneskekjærlige dom, i forening med den solide tilforladelighet som præget hele hans personlighet, og som inderst inde bundet i et fromt og gudhengivent sind, i et rikt og varmt hjertelag, i en dyp medfølelse med alt menneskelig, ogsaa menneskelige forvildelser, i en sjelden evne til at tænke ringe om sig selv, høit om medmennesker. Han kunde se skjævheter og stygheter likesaa skarpt som nogen anden, men han saa samtidig alt som kunde forklare og derigjennem undskylde den barnlige, den menneskelige skrøpelighet. Herav hans uforlignelige evne til at brede humorens forsonende skjær over livets ikke altid lystelige foreteelser. I kampen mot barneuskikkeligheten i skolen pleide han at sige: det gjælder at tale til det gode i barnehjertet. Den kunst forstod han. Han hadde sine skolebarn kjær. Endnu faa dage før sin bortgang, da jeg besøkte ham paa hans sidste sykeleie, talte han med usvækket deltagelse om de klasser hvis lærer han hadde været, hvis fremgang i kundskap og alt godt derfor laa ham særlig paa hjerte. Hofgaards flittige og grundige arbeide har

avsat frugter ikke bare for denne skole. Gjennem sine landskjendte skolegrammatikker og sine videnskabelige utredninger av dansk-norskens lydlære og retskrivning har han ydet værdifulde bidrag til vort folks sproglige gjænføelse. Det er betegnende for hans kritiske sans — likeoverfor sig selv —, at der av hans sidste bok, hans norske litteraturhistorie, blandt hans efterlatte manuskripter fandtes indtil 5—6 omskrifter, alle meget sirlig utførte, av selvsamme avsnit. Saa er da dette arbeide blit til et vakkert eftermæle om hans samfølende forstaaelse av alt hvad der dyppest har rørt sig i vort folks aandsliv tiderne frem igjennem. Og han hadde den glæde, som han under de sidste aars ofte haarde sygdom selv neppe voyet at haabe paa, at se dette arbeide avsluttet endnu inden hans dage var talte, og se det høit værdsat baade rundt om i Norge og blandt landsmænd i Amerika.

Der er utover landet en stor skare mænd og kvinder som skatter og holder av Hofgaard, hans arbeide og hans person. Ingen har mere grund dertil end denne skole, som skylder ham 44 aars nidkjære virksomhet. La os da vise vor takskyldighet, la os hædre hans minde, saavidt vi formaar, ved pligtro arbeide, hver paa vor post«.

Derefter blev følgende sang sunget. Den var skrevet av en kollega og kjær ven fra gamle dage.

Mel.: Det var en lørdags aften.

Med sterke traade binde vil denne skolefest
vort hjerte til et minde der banker paa som gjest:
vist gjennem mange sind der gaar et ord av tak og savn,
og mange tanker møtes naar vi nævner *Hofgaards* uavn.

Hans skikkelse den høie, saa kjæmpesterk og bred,
hvor kunde den sig høie til guttens tanker ned!
Han hadde endnu ikke glemt sin egen ungdomsdag,
det gav hans rike lunes skjemt det friske hjerteslag.

Vi vet jo af hans bøker hvor klok og lærd han var;
dog — det den unge søker, sit eget lag det har:
Den som retfærdig var og god, han snart vort hjerte vandt,
og bedre tok vi da imot hvad der var strengt — men sandt.

Det var hans magt som lærer, og dermed har han bragt
 hvad alle høit vi ærer og holde vil i agt:
 et billede av en der gir det bedste som han vandt,
 og selv i troskap lydig blir, hvor sandhets vei han fandt.

Men vil du rigtig kjende vor kjære gamle ven,
 da maa dit blik du vende ditop hvor han gik hen:
 sin byggegrund og veiens spor, sin kraft til tungest strid,
 han søkte i det livets ord som blir til evig tid.

Nu vil vor tak vi samle for hvad hans virke blev;
 hos unge og hos gamle det lyse runer skrev:
 saa varm og dyp, saa kjernesand, saa norsk av hjertets grund,
 han vel har tjent sit folk og land, — paa post til sidste stund.

Joh. F.

Oversigt over Hofgaards litterære arbeider.

- 1874—1879. I disse aar skrev han stadig i bladet *Fædrelandet* »Fra alle Lande«, og tillike i nogen aar »Udenlandske kirkelige Efterretninger«.
1879. Norsk grammatik til skolebrug. (Flere oplag, i alt trykt 48 000 eksemplarer).
1882. En liden norsk grammatik. (Flere oplag, i alt 120 000 eksemplarer).
1885. Tysk grammatik til skolebrug. (2det oplag 1888).
- Opgaver i tysk stil for 5te og 6te middelklasse. (4de omarbeidede utgave 1903).
1886. I Aars og Voss's skoles indbydelsesskrift »Lidt om skriftlig analyse«. (Derav i særtryk »Tegn ved skriftlig analyse«, utkommet i ny utgave — hos Aschehoug & Co. — 1908, efter forfatterens død).
1888. Opgaver i latinsk stil for middelskolen.
1890. Omrids af lydlæren. (2det oplag 1900).
- I Aars og Voss's skoles Aarsberetning »Lidt sproghistorie«; (de sidste 7 paragraffer derav er optat i *Lydlæren*, de 15 første var i en litt anden skikkelse trykt i »*Fædrelandets*« skoletidende).
- Kortfattet tysk grammatik til brug for middelskolen. (3dje utgave 1903).
1891. Lidt grammatik og retskrivningsregler for folkeskolen. (12 000 eksemplarer).
1893. I Aars og Voss's skoles Aarsberetning »Hoved- og bisætninger i latin. En kortfattet oversigt«. (Ogsaa i særtryk).
1894. Ibidem: »Afslutningsord ved skolefesten«.

1896. Ibidem: »Den norrøne litteratur«. (I det væsentlige indgaat i hans litteraturhistorie).
1898. Om nogle sprog- og retskrivningsspørsmål. Redegjørelse til kirke-departementet. Av J. Aars, S. W. Hofgaard, og Moltke Moe.
1899. I »Skolebladet«: »Et gjensvar i retskrivningssaken«. (Nærmest til en betænking av professor Falk og dr. Western. — Ogsaa særskilt utgit som »Skolebladets brochure nr. 7«).
1900. I »Aftenposten« nr. 315 og 333 svar til artikler av professor Torp »om den bebudede nye Retskrivning«.
1901. Forskjelligt til brug ved norsk-undervisningen. Trykt som manuskript.
I. Tillæg til litteraturhistorien. (En del herav er i noget forandret skikkelse indgaat i hans litteraturhistorie).
II. Tillæg til læsebogen. (Indeholder Oehlenschlägers Guldhornene og utvalg av Wergeland og Welhaven, med indledninger og indskutte forklaringer).
1904. Norsk skolegrammatik. (2det oplag 1908).
1905. Kommaeregler.
1907. Norske retskrivnings-regler med alfabetiske ordlister. Av J. Aars og S. W. Hofgaard. (20 000 eksemplarer).
— Norsk litteraturhistorie.

(Dette Hofgaards sidste arbeide vandt straks stor anerkjendelse, og er allerede nu i bruk ved mange skoler baade i Norge og i Amerika; 2det oplag er under forberedelse).

Av hans mange *leilighetsdigte* skal her bare nævnes »Han Aars og han Voss, en skolehistorisk vise«, som ved skolens 25-aars-fest den 4de februar 1888 blev foredraget av Thorvald Lammers, og er trykt i beretningen om denne fest.

Aarsberetning

for

1905 — 1907.

I. Lærerpersonalet.

1905—1906.

Av de fast ansatte lærere (se aarsberetningen for 1903—05 s. 4—5) fratraadte frøken dr. Clara Holst allerede ved slutningen av aaret 1904; hun vedblev dog ogsaa efter den tid at besørge enkelte vikariater,*) bl. a. i januar—mars 1906 (3 t. tysk i 2 G. H. + L.) for frøken L. Voss, som i det halvaar opholdt sig i utlandet (fra 1ste april overtok kand. Midsem disse timer; frøken Voss's øvrige timer i det halvaar blev besørget av kand. Eitrem og kand. Overwien).

Ved utgangen av skoleaaret 1904—05 fratraadte efter 17 aars virksomhet pastor Haakon Arnesen, som ikke lenger kunde avse tid til at læse her; hans undervisning (10 timer ukentlig — religion, norsk, historie) blev fordelt mellem andre av skolens lærere.

Samtidig fratraadte O. J. Skatvedt, som hadde været lærer her i 12 aar, og nu hadde faat ansættelse ved Kristiania folkeskole.

Av de midlertidig ansatte lærere fratraadte stud. real. Bonsaksen og cand. real. Østraat (se forrige aarsberetning side 5); deres timer blev for skoleaaret 1905—06 overtat av cand. real. Kristian Lous (en enkelt klasse fra februar 1906 av cand. real. Holmsen, se nedenfor side 21). Hr. Skatvedts

---

*) I forrige aarsberetning mangler en notis om at skolebestyrer Voss opholdt sig utenlands i første halvaar av skoleaaret 1904—05, og at frøken Holst overtok hans undervisning (4 t. tysk i 3 G. H. + L.).

sløid-undervisning blev fra skoleaarets begyndelse overdraget til Karl Johan Bernhard Løvdal (f. $\frac{1}{6}$ 1864; har i flere aar virket som lærer i sløid ved forskellige skoler; og er for tiden ansat ved Kristiania borger- og realskole; har ogsaa i mange aar været beskikket som lærer ved de offentlige kurser i sløid og arbeidstegning).

Fra samme tid overtok adjunkt Gleditsch atter en del timer ved skolen (tidligere lærer her 1893—1902), og cand. mag. Einar Overwien (f. $\frac{23}{6}$ 1864; lærer-embedseksamen 1892), som var midlertidig ansat fra januar 1899, gik over i fast post. For øvrig blev ansat tre lærerinder:

Frøken Augusta Gran (f. $\frac{23}{1}$ 1880; eksamen ved Olaf Bergs lærerindeskole, begge afdelinger; derefter huslærerinde i $1\frac{1}{2}$ aar og i 3 aar lærerinde ved frøken Rolls pikeskole).

Frøken Marie Gruner (f. $\frac{1}{6}$ 1871; eksamen ved Nissens lærerindeskole 1892; huslærerinde 1 aar, lærerinde ved Nordstrands middelskole september 1893—december 1896; i skoleaaret 1899—1900 vikar ved St. Hanshaugens skole, 1900—1905 lærerinde ved Christies skole).

Fru Helga Hjelm (f. $\frac{21}{8}$ 1867; afgangseksamen ved Nickelsens-pikeskole 1883; havde været midlertidig ansat her ved skolen fra januar 1904; underviser i religion i 4de og 5te forklasse).

Det faste lærerpersonale bestod saaledes i skoleaaret 1905—1906 av følgende:

Bestyrerne:

1. Aars, J., cand. mag., f. 1837,	} skolens bestyrere siden dens oprettelse i 1863.
2. Voss, P., cand. mag. f. 1837,	
3. Hofgaard, S. W., cand. mag., f. 1843, lærer ved skolen fra 1864, bestyrer fra 1880.	

Inspektører:

4. Johannesen, Ole, cand. philos., f. 1846, lærer ved skolen fra januar 1875, inspektør fra 1881.
5. Bretteville Jensen, S., cand. theol., f. 1869, lærer ved skolen fra 1893, inspektør fra 1901.

De øvrige lærere:

6. Schjøth, H., cand. mag., overlærer, f. 1844, fra august 1867.
7. Thorsen, E., seminarist, f. 1845, fra august 1873.
8. Spjeldnes, N., seminarist, f. 1841, fra august 1878.
9. Clausen, Peter, turnlærer, f. 1836, fra august 1883.
10. Buch, N., cand. mag., f. 1860, } fra august
11. Holck, K. K., cand. mag., adjunkt, f. 1863, } 1890.
12. Aars, Kr. Birch-Reichenwald, dr. philos., }
universitets-stipendiat, f. 1868, } fra august
13. Engstrøm, V., cand. philos., f. 1865, } 1892.
14. Knap, C., cand. mag., f. 1867, }
15. Gleditsch, Th. J., c. m., adjunkt, f. 1868, fra aug. 1891.*)
16. Staver, H., seminarist, f. 1871, fra august 1895.
17. Hartmann, Johan, cand. real., f. 1868, } fra august
18. Midsem, A., cand. mag., f. 1867, } 1896.
19. Eitrem, H., cand. mag., f. 1871, }
20. Fabritius, Reidar, kaptein, f. 1870, fra august 1897.
21. Berger, Hakon, cand. mag., f. 1868, } fra august
22. Drougge, C. A., cand. theol., f. 1870, } 1900,
23. Bugge, F., cand. philos., f. 1866, fra august 1901.
24. Jacobsen, Birger, cand. philos., f. 1879, } fra august
25. Lange, Chr. L., cand. mag., f. 1869, } 1902.
26. Trøan, E., cand. philos., f. 1873, fra august 1904.**)
27. Overwien, Einar, cand. mag., f. 1864, } fra august
28. Løvdal, Karl Johan, sløidlærer, f. 1864, } 1905.**)

Lærerinder:

29. Frøken Holstad, Agnes, f. 1842, fra august 1875.
30. » Aars, Sigrid, f. 1870, fra april 1892.
31. Fru Blehr, Rosa, f. 1858, fra august 1895.
32. Frøken Horn, Anna, f. 1869, fra januar 1898.
33. » Bjørklund, Helga, f. 1871, fra august 1898.

*) Var borte fra skolen 1903—1905.

**) Trøan og Overwien var midlertidig ansat fra 1899.

34.	Frøken Bødtker, Agnes, f. 1878,	} fra august 1901.
35.	» Hansen, Dagny, f. 1878,	
36.	» Voss, Lucie, cand. mag., f. 1873,	fra august 1902.
37.	» Skattebøl, Aagot, f. 1878,	} fra august 1904.
38.	» Wergeland, Augusta, f. 1882,	
39.	» Gran, Augusta, f. 1880,	} fra august 1905.
40.	» Grüner, Marie, f. 1871,	
41.	Fru Hjelm, Helga, f. 1867,	

Vikariater har i aarets løp været besørget av følgende:

Stud. theol. E. Helland Hansen (dels for skolebestyrer Hofgaard under hans fravær som medlem av undervisningsraadet, dels for Trøan under hans militærtjeneste høsten 1905, dels enkelte dage for Bretteville Jensen).

Stud. real. H. K. Wilhelmsen (for kand. Lous under hans militærtjeneste høsten 1905).

Prestene Peder Christensen og W. Christie samt cand. theol. H. Vig (for Bretteville Jensen under kortere sygdomsforfald).

Frøken dr. C. Holst (se side 17).

Cand. theol. A. Russ overtok i 2det halvaar midlertidig sang-undervisningen i 1. klasse av gymnasiet.

Cand. mag. A. J. Andersen (for skolebestyrer Voss i 2det halvaar, tysk i 2 M. b.)

Adjunkt M. Alfsen (for inspektør Johannesen mars—juni 1906, matematik i 3 G. L.)

Stud. real. Kristian Norby (for kand. Jacobsen i nogen dage av april).

For øvrig har av og til skolens lærere eller bestyrere vikariert i enkelte timer.

Dr. Kristian B.-R. Aars opholdt sig ogsaa i dette skoleaar utenlands, og var derfor ikke opført med timer her.

Skolens **kasserer** og bestyrelsens **sekretær** har siden 1873 været E. Thorsen (s. 19, nr. 7), skolens **læge** siden 1893 A.

Magelssen. Dens **vagtmester** var i de 40 skoleaar 1865—1905 Hans Andresen; han frasa sig, efter de mange aars dygtige og tro tjeneste, av helbredshensyn sin post fra 1ste oktober 1905, og i hans sted blev ansat Joh. Andersen, tidligere verkstedsforstander og opsynsbetjent ved Akershus landsfængsel.

1906—1907.

Av de ovenfor side 19 opførte lærere fratraadte inden det nye skoleaars begyndelse cand. real. Hartmann, lærer her siden august 1896, nu ansat som adjunkt ved Trondhjems katedral-skole. I hans sted blev ansat cand. real. Gunnar Holmsen (f. 24/11 1880; ex. art. 1899, reallærer-eksamen 1905, grupperne II og III, med karakter 1,9).

Desuten overtok overlærer Axel Larsen (f. 29/12 1864, mat.-naturv. eks. 1892 gr. I 1,8, gr. II 2,1, lærer ved Gjertsens skole 1892—95, adjunkt ved Kr.a treaarige middelskole 1895, overlæret 1902) matematiktimerne i en klasse av gymnasiet, og

Stud. philol. Johan Fredrik Voss (f. 29/7 1883, ex. art. 1901 med karakter 1,50, ex. philos. 1902 med kar. 1,33, filologisk embedseksamens 1ste afdeling — norsk og tysk — 1905 med kar. 1,9; var i 1902—1903 huslærer i Sverige og studerte i vinteren 1904—1905 ved universitetet i Leipzig) overtok norsk i den ene 5te-klasse av forskolen (se ogsaa nedenfor s. 22).

Kand. Knap blev utnævnt til adjunkt ved Kr.a katedral-skole, men beholdt en del av sine timer her ved skolen.

I skoleaarets løp fratraadte dr. Kristian B.-R. Aars, som med lange avbrytelser, mest paa grund av ophold i utlandet, hadde været lærer ved skolen siden august 1892. Hans timer blev fordelt mellem frøken L. Voss (fransk i 2 G. H. + L.) og stud. philol. F. Voss (historie i 1 G. b).

Vikariater har i 1906—1907 været besørget av følgende:

Stud. philol. Vatne (fransk for dr. Aars omtrent 6 uker i begyndelsen av skoleaaret).

Stud. philol. F. Voss (historie for dr. Aars i samme tid).

For frøken Bødtker, som i skoleaarets 1ste halvaar opholdt sig i Tyskland, vikarierte

frøken Johanne Brun (tysk i 1 M. b og 5 F. a),

frøken Margrethe Dons (norsk i 1 M. b og c, tysk i 5 F. b), og skolebestyrer Voss (tysk i 1 M. c).

Frøken Bjørklund hadde permission til ophold i utlandet fra februar til juni 1907; hendes vikar var frøken Dons.

Skolebestyrer Hofgaard var i det meste av skoleaarets 1ste halvaar fri for en del av sin undervisning, for at faa tid til at gjøre sin »Litteraturhistorie« færdig; hans timer i latin i 2 G. blev besørget av fhv. overlærer Anton Jynge indtil dennes død 12te december 1906, tysk-timerne i 3 M. b av hr. Trøan.

I en del av skolebestyrer Voss's timer vikarierte i mars 1907 translør Walther Schmidt; likesaa et par timer for Hofgaard i juni maaned.

For øvrig har som sedvanlig skolens egne lærere leilighetsvis vikariert for hverandre.

Kasserer, sekretær, læge og vagtmester som i 1905—1906.

Uagtet skolens aarsberetning denne gang bare skal omfatte skoleaarene 1905—1907, meddeles dog her en oversigt over de forandringer i lærerpersonalet som fandt sted ved overgangen til skoleaaret 1907—1908.

Fratraadte:

S. Brétteville Jensen, lærer ved skolen siden august 1893 og inspektør fra 1901; nu utnævnt til sogneprest til Frøland.

Frøken Sigrid Aars, som hadde været lærerinde ved skolen fra april 1892, og nu skulde indtræde i egteskap (med forstanderen for det norske Diakonhjem, pastor Th. Dahl).

Frøken Augusta Gran (se ovenfor s. 18); skulde overta en stilling som faglærerinde i matematik ved Berles pikeskole.

Hr. Hans Staver var ansat som lærer ved Kristiania folkeskole, og maatte derfor opgi de fleste av sine timer her ved skolen; han har dog beholdt sløid-undervisningen i to klasser.

Nye lærere fra august 1907:

Pastor N. Segelcke, pastor Karl Schreiner, frøken M. Dons, cand. mag. Olai Skulerud, seminarist og tidligere lærer ved den Tordenskioldske skole i Holmestrand Axel Larsen, seminarist, stud. philol. og tidligere amtsskole-lærer i Akershus Th. Høverstad.

II. Disciplene.

A. Disciplenes **antal** i september og april maaned.

		1905—1906.		1906—1907.	
		Sept.	April.	Sept.	April.
Forskolen:	kl. 1 ^{*)}	41	43	41	39
	» 2 ^{*)}	41	39	42	42
	» 3 ^{*)}	44	45	44	46
	» 4 ^{*)}	49	51	50	51
	» 5 ^{**)}	71	70	51	47
Middelskolen:	» 1 ^{***)}	44	43	71	71
	» 2	59	56	45	47
	» 3	55	53	56	57
	» 4	59	59	55	55
Gymnasiet: ^{****)}	» 1	57	57	66	60
	» 2 G. H.	12	12	14	13
	» 2 G. L.	13	12	12	11
	» 2 G. R.	26	25	31	28
	» 3 G. H.	19	20	11	11
	» 3 G. L.	23	24	15	14
	» 3 R. G.	18	17	27	27
		631	626	631	619

B. Disciplenes **gjennemsnittsalder** i de forskjellige klasser ved begyndelsen av skoleaarene har været omtrent som sedvanlig:

Forskolen:	kl. 1 (normalalder 6 aar)	$6\frac{6}{12}$
	» 2 (— 7 »)	$7\frac{6}{12}$
	» 3 (— 8 »)	$8\frac{6}{12}$
	» 4 (— 9 »)	$9\frac{8}{12}$
	» 5 (— 10 »)	$10\frac{8}{12}$

*) 2 parallellklasser.

**) I 1905—06 3, i 1906—07 2 parallellklasser.

***) I 1905—06 2, i 1906—07 3 parallellklasser.

****) Om kombination av de to sprogl.-hist. linjer i enkelte fag s. 26 fg.

Middelskolen:	kl. 1 (normalalder 11 aar)	11 ⁸ / ₁₂
	» 2 (— 12 »)	12 ⁸ / ₁₂
	» 3 (— 13 »)	13 ⁹ / ₁₂
	» 4 (— 14 »)	14 ¹¹ / ₁₂
Gymnasiet:	» 1 (— 15 »)	15 ¹¹ / ₁₂
	» 2 (— 16 »)	16 ¹¹ / ₁₂
	» 3 (— 17 »)	18 ³ / ₁₂

C. Disciplenes fordeling efter **hjemstavn** (1906—07).

	1905	1906
	1906	1907
Fra Kristiania	529	511
» andre byer	16	21*)
» landdistrikterne	86	99
Tilsammen	631	631

*) Derav 3 fra utlandet.

III. Fagfordeling.

Nedenstaaende tabeller viser hvorledes fagene i de forskjellige klasser har været fordelt mellem lærerne. Hvor der i noget fag har været lærerskifte indenfor et skoleaar (se foran), opføres den som har virket i den største del av skoleaaret.

Det ved hver lærers navn tilføiede tal betegner fagets ukentlige timetal i klassen; herved er dog at merke at skole-»timerne« er kortere end virkelige timer: den længste daglige skoletid er $5\frac{1}{3}$ time; 1ste læsetime utgjør 50 minutter, og de øvrige hver $\frac{3}{4}$ time; i det hele anvendes $\frac{3}{4}$ time til friminutter mellem timerne.

Gymnasiet, middelskolen, og 4de—5te

	Religion	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Histori
3 G. R.	Jensen 2	Jensen 4	Midsem 4	Trøan 2	Knap 2	—	Schjøth
3 G. H.	Drougge 2	Hofgaard 5	P. Voss 4	Eitrem 7	Holck 3	—	Lange
3 G. L.	Jensen 2	Jensen 4	Berger 4	Knap 2	—	Hofgaard 8 Berger 3	Schjøth
2 G. R.	Jensen 1	Hofgaard 5	Midsem 3	Knap 2	Knap 3	—	Holck
2 G. H.	Jensen 1	J. Aars 1 ¹⁾	L. Voss 3	Knap 7	J. Aars 4	Berger 7	Lange
2 G. L.		Jensen 5		Overvien 2			J. Aars 1
1 G. a	Drougge 1	Drougge 4	P. Voss 4	Gleditsch 4	Holck 4	—	Gleditsch
1 G. b	Drougge 1	Drougge 4	Hofgaard 4	Knap 4	J. Aars 4	—	Lange
4 M. a	Drougge 1	Midsem 4	Midsem 5	Trøan 5	—	—	Drougge
4 M. b	Jensen 1	Hofgaard 4	Berger 5	Knap 5	—	—	Drougge
3 M. a	Drougge 2	Drougge 3	Berger 6	L. Voss 5	—	—	Overvien
3 M. b	Drougge 2	Drougge 3	Berger 6	Knap 5	—	—	Trøan
2 M. a	Jensen 2	Horn 4	Midsem 5	L. Voss 5	—	—	Berger
2 M. b	Drougge 2	Wergeland 4	Andersen 5 ²⁾	—	—	—	Trøan
1 M. a	Jensen 2	Bødtker 5	Bødtker 6	—	—	—	Overvien
1 M. b	Staver 2	Bødtker 5	Bødtker 6	—	—	—	Horn
5 F. a	Staver 2	Wergeland 6	Overvien 4	—	—	—	Wergela 2
5 F. b	Spjeldnæs 2	Horn 6	Bødtker 4	—	—	—	Staver
5 F. c	Staver 2	Horn 6	Bødtker 4	—	—	—	Staver
4 F. a	Hjelm 3	Bjørklund 8	—	—	—	—	Gran
4 F. b	Hjelm 3	Staver 8	—	—	—	—	Wergela 3

¹⁾ Græsk litteratur i oversættelse. ²⁾ I 1ste halvår Voss (se s. 20).

lasse av forskolen 1905—1906.

Geografi	Naturfag	Matematikk, regning	Tegning	Skrivning	Sløid	Gymnastikk	Sang
obsen 2	Lous 4 Jacobsen 1	Johannesen 6	Bugge 1	—	—	Fabritius 3	Buch 1
obsen 2	Jacobsen 1	Johannesen 3	—	—	—		
obsen 2	Jacobsen 1	Johannesen 3	—	—	—		
obsen 1	Lous 4 Engstrøm 1	Johannesen 6	Bugge 2	—	—	Fabritius 4	Buch 1
Lous 1	Engstrøm 1	Johannesen 3	—	—	—		
Lous 1		Lous 3	Johannesen 5	Bugge 2	—	—	Fabritius 4
obsen 1	Engstrøm 3	Lous 5	Bugge 2	—	—	Fabritius 4	—
obsen 2	Hartmann 3	Hartmann 5	Spjeldnæs 2	—	Løvdal 2		
obsen 2	Engstrøm 3	Jacobsen 5	Spjeldnæs 2	—	Staver 2	Fabritius 3	Buch 1
obsen 2	Engstrøm 2	Engstrøm 5	Spjeldnæs 2	—	Løvdal 2		
obsen 2	Engstrøm 2	Engstrøm 5	Spjeldnæs 2	—	Staver 2	Fabritius 3	Buch 1
Engstrøm 2	Jacobsen 2	Engstrøm 5	Spjeldnæs 2	Thorsen 1	Løvdal 2		
obsen 2	Hartmann 2	Hartmann 5	Spjeldnæs 2	Thorsen 1	Staver 2	Fabritius 3	Buch 1
obsen 2	Engstrøm 3	Hartmann 5	Spjeldnæs 2	Thorsen 2	Staver 2		
Horn 2	Engstrøm 3	Hartmann 5	Spjeldnæs 2	Thorsen 2	Løvdal 2	Fabritius 3	Buch 1
Horn 2	Horn 1	Staver 4	Spjeldnæs 1	Hansen 2	Staver 2		
Gran 2	Horn 1	Gran 4	Spjeldnæs 1	Hansen 2	Staver 2	Clausen 3	Buch 1
Spjeldnæs 2	Horn 1	Wergeland 4	Spjeldnæs 1	Thorsen 2	Løvdal 2		
Gran 2	Horn 1	Gran 4	Spjeldnæs 1	Gran 3	—	Fabritius 3	Buch 1
Wergeland 2	Horn 1	Wergeland 4	Spjeldnæs 1	Hansen 3	—		

Gymnasiet, middelskolen, og 4de—5t

	Religion	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Histori
3 G. R.	Jensen 2	Hofgaard 4	Midsem 4	Holck 2	Holck 2	—	Schjøth
3 G. H.	Jensen 2	Jensen 1	L. Voss 4	Knap 7	J. Aars 3	—	Lange
3 G. L.		Jensen 4		Trøan 2	—	Berger 11	
2 G. R.	Jensen 1	Jensen 5	P. Voss 4	Holck 2	Holck 3	—	Schjøth
2 G. H.	Jensen 1	J. Aars 1 ¹⁾	Midsem 4	Eitrem 7	L. Voss 4 ²⁾	—	Lange
2 G. L.		Jensen 5		L. Voss 2		L. Voss 1	
1 G. a	Drougge 1	Midsem 4	P. Voss 4	Eitrem 4	J. Aars 4	—	Lange 3
1 G. b	Drougge 1	Hofgaard 4	L. Voss 4	Gleditsch 4	Gleditsch 4	—	F. Voss 3
4 M. a	Drougge 1	Drougge 4	Berger 5	Overwien 5	—	—	Trøan 3
4 M. b	Drougge 1	Drougge 4	Berger 5	Overwien 5	—	—	Trøan 3
3 M. a	Jensen 2	Jensen 3	Midsem 6	Eitrem 5	—	—	Drougge
3 M. b	Drougge 2	Hofgaard 3	Hofgaard 6	Overwien 5	—	—	Trøan 3
2 M. a	Drougge 2	Horn 4	Berger 5	Hansen 5	—	—	Trøan 2
2 M. b	Drougge 2	Drougge 4	Berger 5	Hansen 5	—	—	Trøan 2
1 M. a	Staver 2	Wergeland 5	Midsem 6	—	—	—	Wergeland 3
1 M. b	Drougge 2	Bødtker 5 ⁴⁾	Bødtker 6 ⁴⁾	—	—	—	Horn 3
1 M. c	Staver 2	Bødtker 5 ⁴⁾	Bødtker 6 ⁴⁾	—	—	—	Berger 3
5 F. a	Hjelm 2	F. Voss 6	Bødtker 4 ⁴⁾	—	—	—	Gran 2
5 F. b	Hjelm 2	Staver 6	Bødtker 5 ⁴⁾	—	—	—	Horn 2
4 F. a	Hjelm 3	Wergeland 8	—	—	—	—	Gran 3
4 F. b	Hjelm 3	Horn 8	—	—	—	—	Staver 3

¹⁾ Græsk litteratur i oversættelse. ²⁾ Se side 17. ³⁾ Se side 19. ⁴⁾ Se side 22.

asse av forskolen 1906—1907.

Geografi	Naturfag	Matematik, regning	Tegning	Skrivning	Sløid	Gymnastik	Sang
Holmsen 2	Holmsen 5	Johannesen 6	Bugge 1	—	—	Fabritius 3	Buch 1
Jacobsen 2	Holmsen 1	Johannesen 3	—	—	—		
Holmsen 1	Holmsen 5	Johannesen 6	Bugge 2	—	—	Fabritius 3	Buch 2
Jacobsen 1	Holmsen 1	Larsen 3	—	—	—		
Holmsen 1	Holmsen 3	Johannesen 5	Bugge 2	—	—	Fabritius 4	Buch 1
Holmsen 1	Holmsen 3	Johannesen 5	Bugge 2	—	—		
Holmsen 2	Engstrøm 3	Jacobsen 5	Spjeldnæs 2	—	Løvdal 2	Fabritius 4	—
Holmsen 2	Engstrøm 3	Engstrøm 5	Spjeldnæs 2	—	Staver 2		
Holmsen 2	Engstrøm 2	Engstrøm 5	Spjeldnæs 2	—	Løvdal 2	Fabritius 3	Buch 1
Engstrøm 2	Engstrøm 2	Jacobsen 5	Spjeldnæs 2	—	Staver 2		
Holmsen 2	Jacobsen 2	Jacobsen 5	Spjeldnæs 2	Thorsen 1	Staver 2	Fabritius 3	Buch 2
Horn 2	Horn 2	Engstrøm 5	Spjeldnæs 2	Thorsen 1	Løvdal 2		
Holmsen 2	Engstrøm 3	Staver 5	Spjeldnæs 2	Hansen 2	Staver 2	Fabritius 3	Buch 1
Horn 2	Jacobsen 3	Gran 5	Spjeldnæs 2	Hansen 2	Løvdal 2		
Spjeldnæs 2	Horn 3	Staver 5	Spjeldnæs 2	Thorsen 2	Løvdal 2	Fabritius 3	Buch 1
Gran 2	Gran 1	Gran 4	Spjeldnæs 1	Thorsen 2	Staver 2		
Wergeland 2	Horn 1	Wergeland 4	Spjeldnæs 1	Hansen 2	Staver 2	Clausen 3	Buch 1
Hansen 2	Gran 1	Wergeland 5	Spjeldnæs 1	Thorsen 3	—		
Hansen 2	Horn 1	Gran 5	Spjeldnæs 1	Hansen 3	—	Clausen 3	Buch 1

Smaaskolen (= 1ste—3dje klasse av forskolen).

1905—1906.

- 3 F. a Frøken Holstad alle fag (religion 3 t., norsk 8 t., historie 3 t., geografi 3 t. — derav 1 til karttegning —, regning 4 t., skrivning 3 t.)
- 3 F. b Frøken Bjørklund religion, norsk, historie geografi; frøken Hansen regning og skrivning.
- 2 F. a Frøken Aars alle fag (religion 3 t., norsk 9 t., geografi i 1ste halvaar 3 t., i 2det 2 t., historie 1 t. i 2det halvaar, regning 5 t., tegning 1 t., skrivning 3 t.)
- 2 F. b Frøken Skattebøl alle fag.
- 1 F. a Fru Blehr alle fag (religion 3 t., norsk 10 t., regning 6 t., tegning 1 t., skrivning 4 t.)
- 1 F. b Frøken Grüner alle fag.

1906—1907.

3 F. a Frøken Aars	} alle fag.
3 F. b Frøken Skattebøl	
2 F. a Fru Blehr	
2 F. b Frøken Grüner	
1 F. a Frøken Holstad	
1 F. b Frøken Bjørklund	

IV. Undervisningen. Lærebøker.

Undervisningen har i alt væsentlig gaat frem efter samme plan som i de nærmest foregaaende aar. Denne plan er trykt i aarsberetningen for 1903—05, og ogsaa utgit i særtryk, som fremdeles er at faa paa skolens kontor. Den gjentages ikke her, fordi der inden næste sommer kan ventes en ny officiel undervisningsplan, som da maa lægges til grund ogsaa i de private skoler.

Her tilføies en fortegnelse over lærebøkerne i de forskjellige fag*):

I religion.

Bretteville Jensen og Svenssen, En liten bibelhistorie.
Bretteville Jensen og Svenssen, Bibelhistorie for middelskolen.
Landstads salmebok.
Luthers katekismus, Bangs utgave.
Klaveness's forklaring.
Diesen, Kirkehistorie for middelskolen.
Brandrud, Kirkehistorie.
G. Jensen, Kristenlæren.

I norsk.

Holst og Rogstad ABC.
Bretteville Jensen, Norsk læsebok for barneskolen.
Erichsen og Bretteville Jensen, Norsk læsebok for middelskolen.
Hofgaard, Norsk skolegrammatik.
Hofgaard, Tegn ved skriftlig analyse.
Aars og Hofgaard, Retskrivningsregler.

*) Av praktiske hensyn opføres de lærebøker som *nu* brukes (1908); der er enkelte, men ikke mange, avvigelser fra de nærmest foregaaende aar.

- Norby, Omrids av vor litteraturs historie.
 Hofgaard, Norsk litteraturhistorie.
 Pauss og Lassen, Norsk læsebok, 1ste og 2den avdeling av 4de skoletrin.
 Hægstad og Skard, Norsk digting efter 1814.
 D. F. Knudsen, Utvalg av norsk litteratnr for gymnasiet.
 Gjertsen, Klassisk læsning I.
 Torp, Sofokles's Antigone.
 J. Aars, Sokrates's forsvar.

I oldnorsk.

- Nygaard, Oldnorsk læsebok for begyndere.
 Nygaard, Utvalg av den norrøne literatur.
 Nygaard, Oldnorsk grammatik.

I tysk.

- Knudsen og Otto Kristiansen, Lærebok i tysk for begyndere.
 P. Voss, Deutsches Lesebuch für die Mittelschule I og II.
 P. Voss, Deutsches Lesebuch III (Ergänzungsband).
 P. Voss, Utvalg av tyske forfattere.
 P. Voss, Deutsche Lesestücke für das Gymnasium.
 P. Voss, Deutsche Grammatik für die Mittelschule.
 P. Voss, Deutsche Schulgrammatik, grössere Ausgabe.
 Hofgaard, Opgaver i tysk stil for 3. og 4. M.
 Bjørset, Tysk vokabularium.

I engelsk.

- Brekke, Lærebok i engelsk for begyndere.
 Brekke, Ny engelsk læsebok for middelskolen.
 Brekke og Western, Utvalg av engelske forfattere til bruk for gymnasiets 1ste klasse.
 —»— Do. for realgymnasiets 2den og 3dje klasse.
 —»— Do. for det sproglig-historiske gymnasiums 2den og 3dje klasse.
 Otto Andersen og H. Eitrem, Et utvalg av engelske klassikere.

Otto Anderssen, Engelsk litteratur i udvalg for gymnasiet.

Knap, Engelsk skolegrammatik.

Otto Anderssen, A short history of English Literature.

Western, Omrids av engelske institutioner.

I fransk.

Bødtker og Høst, Lærebok i fransk for begyndere.

Bødtker og Høst, Franske læsestykker for gymnasiet.

Knudsen, Kortfattet fransk grammatik.

I latin.

Ording, Latinsk elementærbok.

Schreiner, Kortfattet latinsk grammatik.

Schreiner, Latinske læsestykker for 2den gymnasieklasse.

Hofgaard, Opgaver i latinsk stil for middelskolen.

Langberg, Opgaver til oversættelse fra latin.

Schreiner, Latinsk vokabularium.

I historie.

S. Petersen, Momenter til Norges historie.

Oskar Kristiansen, Lærebok i historie for folkeskolen.

Ræder, Historisk lærebok for middelskolen.

Ræder, Lærebok i oldtidens historie.

Schjøth og Lange, Lærebok i verdenshistorie for gymnasierne.

Forskjellige hefter av »Historisk læsning for gymnasiet«.

I geografi.

M. Krohg, Geografisk skema.

Reusch, Kortfattet geografi.

Haffner, Geografi for middelskolen.

Haffner, Lærebok i økonomisk geografi for gymnasiet.

Haffner, Lærebok i fysisk geografi for gymnasiet.

Steen, Lærebok i matematisk geografi for gymnasiet.

I naturkundskap.

- Sørensen, Lærebok i botanik for middelskolen.
Sørensen, Lærebok i zoologi for middelskolen.
Sørensen, Dyre- og planterikets naturhistorie.
Sørensen, Norsk flora.
Andresen, Lærebok i fysik for middelskolen.
Aas og Moe, menneskelegemets bygning og sundhetslære.
Knudsen og Falch, Det menneskelige legeme.
Resvoll, Biologi for gymnasiet I (botanik).
Bonnievie, Biologi for gymnasiet II (zoologi).
Isaachsen, Lærebok i fysik.
Johannesen og Nicolaysen, Lærebok i kemiens begyndelsesgrunde for gymnasiet.

I regning og matematik.

- Johannesen, Praktisk regnebok, 1ste — 4de hefte.
Johannesen, Lærebok i aritmetik og algebra.
Bonnievie, Plangeometri, ved Eliassen.
Johannesen, Blandede opgaver.
Johannesen, Aritmetik og algebra for gymnasiet.
Johannesen, Geometri for gymnasiet.
Johannesen, Lærebok i trigonometri for gymnasier og tekniske skoler.
Alfsen, Elementær stereometri for gymnasier og tekniske skoler.
Alfsen, Analytisk plangeometri.
Holst, Høiere rækker.
Johannesen, Opgaver i aritmetik og algebra for gymnasiet.
Johannesen, Beregningsopgaver i stereometri.
Petersen, Logaritmetabeller.
Johannesen, Matematiske tabeller.

I tegning.

- H. Petersen, Tegnekursus for folkeskolen.
H. Petersen, Tegneapparat.

I skrivning.

- Thorsen og Wang, Skrivebok.
Thorsen og Wang, Øvelsesbok.

V. Avgangseksamener.

A. Artium.

Til denne eksamen fremstillet sig av dem som hadde været elever av gymnasiets øverste klasse,

paa **reallinjen**

	i 1905	i 1906	i 1907
som anmeldte elever:	21 (1 strøk)	15	27 (3 strøk)
som privatister:	4 (2 strøk)	2 (1 strøk)	0

paa den **sproglig-historiske**

linje uten latin:

som anmeldte elever:	9 (2 strøk)	19	10
som privatister:	3 (1 strøk)	1 (strøk)	0

med latin:

som anmeldte elever:	10 (1 strøk)	19 (2 strøk)	14
som privatister:	2 (1 strøk)	5 (4 strøk*)	0

De anmeldte elever som bestod eksamen, var følgende:

1905.

Paa reallinjen:

1. Aaser, Einar, f. $14/7$ 1886, søn av overlæge P. H. Aaser, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
2. Bølling, Alf, f. $20/6$ 86, søn av avd. kaptein E. Bølling, Kristiania. Discipel av skolen i 12 aar.
3. Eie, Joseph, f. $15/4$ 87, søn av agent N. A. Eie, Kristiania. Discipel av skolen i 12 aar.
4. Hals, Borghild Margrethe, f. $16/10$ 84, datter av kjøbmand O. G. A. Hals, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
5. Jacobsen, Thora Magnhild, f. $26/10$, datter av dampskibsfører K. Jacobsen, Nøtterø. Discipel av skolen i 1 aar.
6. Jakobsen, Andreas Parelius, f. $2/6$ 86, søn av forhv. sogneprest J. Jakobsen, Kristiania. Discipel av skolen i 10 aar.

*) En trak sig tilbake under det mundtlige.

7. Jensen, Gustav Olaf, f. $26/7$ 86, søn av grosserer Ingv. P. Jensen, Kristiania. Discipel av skolen i 13 aar.
8. Johannesen, Trygve, f. $12/2$ 87, søn av inspektør Ole Johannesen, Kristiania. Discipel av skolen i 12 aar.
9. Konow, Magnus Andreas Tulstrup Clasen, f. $1/9$ 87, søn av grosserer E. Konow, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
10. Krohn, Dankert Dankertsen, f. $10/5$ 86, søn av generalagent H. T. Krohn, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
11. Lange, Kristofer Andreas, f. $6/9$ 86, søn av stadsarkitekt B. C. Lange, Kristiania. Discipel av skolen i 13 aar.
12. Lauritsen, Conrad Lundsgaard Nyboe, f. $4/6$ 87, søn av grosserer C. N. Lauritsen, Kr.a. Discipel av skolen i 12 aar.
13. Lieberg, Sverre Olaf, f. $19/3$ 86, søn av landhandler A. Lieberg, Nes. Discipel av skolen i 4 aar.
14. Magnus, Axel August Hansteen, f. $26/4$ 87, søn av grosserer C. S. Magnus, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.
15. Müller, Johan Collett, f. $20/12$ 86, søn av kommandørkaptein S. Müller, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.
16. Schøning, Ragna, f. $22/9$ 86, datter av avd. handelsmand G. Schøning, Grøtø. Discipel av skolen i 3 aar.
17. Sommerfeldt, Harald, f. $20/10$ 86, søn av toldkontrollør T. Sommerfeldt, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.
18. Steen, Georg Hauschildt, f. $22/3$ 87, søn av avd. kjøbm. Daniel Steen, Kristiania. Discipel av skolen i 12 aar.
19. Steen, Sverre, f. $8/1$ 85, søn av lensmand A. M. Steen, Førde. Discipel av skolen i $1\frac{1}{2}$ aar.
20. Wettre, Andreas, f. $29/10$ 86, søn av oberstløytnant H. Wettre, Hamar. Discipel av skolen i 3 aar.

Paa den sproglig-historiske linje (uten latin):

1. Hassel, Severin Segelcke, f. $17/10$ 1885, søn av ritmester A. Hassel, Kristiania. Discipel av skolen i 13 aar.
2. Jespersen, Agnes, f. $4/3$ 87, datter av rektor J. Jespersen, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
3. Kielland, Fritz, f. $22/8$ 87, søn av avd. kongl. fuldm. Tycho Kielland, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.

4. Kolderup, Ferdinand Hetting, f. $16/4$ 83, søn av forhenv. adjunkt V. F. Kolderup, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.
5. Lühnenschloss, Louis, f. $11/12$ 85, søn av grosserer A. L. Lühnenschloss, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.
6. Ringdal, Anna Martha, f. $25/10$ 85, datter av overlærer R. J. Ringdal, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
7. Thorne, Dagny, f. $26/3$ 86, datter av konsul Rino Thorne, Moss. Discipel av skolen i 2 aar.

Paa den sproglig-historiske linje med latin:

1. Bull, Francis, f. $4/10$ 1887, søn av dr. med. E. Bull, Kristiania. Discipel av skolen i 10 aar.
2. Dahm, Erik, f. $16/2$ 87, søn av kontorchef C. T. Dahm, Kristiania. Discipel av skolen i $2\frac{1}{4}$ aar.
3. Heggstad, Sigvat, f. $12/4$ 85, søn af professor K. M. Hægstad, Kristiania. Discipel av skolen i $2\frac{1}{2}$ aar.
4. Heimbeck, Christopher Blom, f. $29/11$ 85, søn av doktor J. M. Heimbeck, Kristiania. Discipel av skolen i 13 aar.
5. Hovind, Anders, f. $11/2$ 85, søn av gaardbruker Peder Hovind, Aamot. Discipel av skolen i 6 aar.
6. Jakobsen, Jens Stub, f. $30/9$ 87, søn av forhv. sogneprest J. Jakobsen, Kristiania. Discipel av skolen i 10 aar.
7. Johnsen, Karsten Marentius Sverre, f. $19/12$ 84, søn av handelsborger K. S. Johnsen, Kr.a. Discipel av skolen i 4 aar.
8. Jonsrud, Gustav, f. $15/6$ 86, søn av landhandler K. Jonsrud, Valdres. Discipel av skolen i 3 aar.
9. Kjelsen, Øistein Brandt, f. $17/1$ 87, søn av kontorchef O. K. Kjelsen, Vestre Aker. Discipel av skolen i 8 aar.

1906.

Paa reallinjen:

1. Branæs, Halfdan, f. $15/6$ 1888, søn av korpsbøssemaker O. Branæs, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
2. Bryn, Alf Bonnevie, f. $26/8$ 89, søn av ingeniør A. J. Bryn, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.

3. Gundersen, Kristian Henrik, f. $\frac{5}{2}$ 88, søn av distriktslæge K. H. Gundersen, Ranen. Discipel av skolen i 1 aar.
4. Helliesen, Henrik Laurentius, f. $\frac{20}{5}$ 88, søn av advokat H. M. Helliesen, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.
5. Jebsen, Jørg Tofte, f. $\frac{27}{4}$ 88, søn av fabrikeier J. J. Jebsen, Berger, Svelvik. Discipel av skolen i 3 aar.
6. Kiær, Nicolai, f. $\frac{2}{4}$ 88, søn av direktør A. N. Kiær, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
7. Lund, Diderich Hegermann, f. $\frac{17}{3}$ 88, søn av oberstløytnant O. W. Lund, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.
8. Müller, Henry, f. $\frac{10}{1}$ 88, søn av kommandørkaptein S. H. Müller, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.
9. Nicolaisen, Reidar, f. $\frac{20}{7}$ 88, søn av sogneprest C. S. Nicolaisen, Fet. Discipel av skolen i 3 aar.
10. Paus, Alf, f. $\frac{24}{5}$ 88, søn av avd. kaptein J. A. Paus, Kristiania. Discipel av skolen i 8 aar.
11. Solberg, Nils, f. $\frac{20}{2}$ 88, søn av skomaker H. A. Solberg, Kristiania. Discipel av skolen i 12 aar.
12. Sollie, Halvard Christian, f. $\frac{9}{10}$ 86, søn av disponent O. H. Sollie, Horten. Discipel av skolen i 3 aar.
13. Sontum, Fredrik Næser, f. $\frac{3}{10}$ 87, søn av avd. læge H. F. Sontum, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
14. Tjersland, Erling, f. $\frac{7}{11}$ 87, søn av grosserer B. Tjersland, Kristiania. Discipel av skolen i 12 aar.
15. Vogt, Thoralf, f. $\frac{7}{6}$ 88, søn av professor J. H. S. Vogt, Kristiania. Discipel av skolen i 9 aar.

Paa den sproglig-historiske linje (uten latin):

1. Bakken, August, f. $\frac{10}{5}$ 1881, søn av gaardbruker P. Paulsen, Romedal. Discipel av skolen i $1\frac{1}{4}$ aar.
2. Bechholm, Aslaug Signe, f. $\frac{5}{9}$ 86, datter av lærer A. Bechholm, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
3. Birch-Reichenwald, Dagny, f. $\frac{19}{6}$ 87, datter av avd. borgermester P. Birch-Reichenwald, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.

4. Branæs, Gina Konstance, f. $\frac{20}{4}$ 86, datter av bøsse-maker O. Branæs, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
5. Einang, Sigrid Winsnæs, f. $\frac{20}{6}$ 86, datter av landhandler T. P. Einang, Vestre Slidre. Discipel av skolen i 3 aar.
6. Furulund, Hjørdis Kristine, f. $\frac{19}{3}$ 87, datter av gaardbruker H. Chr. Furulund, Østre Aker. Discipel av skolen i 3 aar.
7. Grøner, Sigrid, f. $\frac{10}{12}$ 86, datter av avd. sogneprest J. Chr. Grøner, Kr.a. Discipel av skolen i 3 aar.
8. Gundersen, Anna Ursula, f. $\frac{8}{3}$ 86, datter av distriktslæge K. H. Gundersen, Ranen. Discipel av skolen i 1 aar.
9. Helleesen, Thorvald, f. $\frac{25}{12}$ 88, søn av avd. advokat Th. Helleesen, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
10. Holst, Hein Helge, f. $\frac{10}{1}$ 88, søn av justissekretær L. Holst, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
11. Killén, Alf Magnus, f. $\frac{18}{12}$ 87, søn av agent Killén, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
12. Kloumann, Edle, f. $\frac{12}{2}$ 86, datter av skibskaptein G. Kloumann, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
13. Lie, Birger Fredrik Waldemar, f. $\frac{5}{11}$ 87, søn av grosserer N. Fr. Lie, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
14. Meidell, Gløer Gløersen, f. $\frac{11}{7}$ 87, søn av grosserer G. T. Meidell, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
15. Refsum, Ragnhild, f. $\frac{24}{1}$ 85, datter av landhandler A. Refsum, Ski. Discipel av skolen i 3 aar.
16. Schjølberg, Halldis, f. $\frac{7}{9}$ 87, datter av overretssagfører R. M. B. Schjølberg, Bodø. Discipel av skolen i 2 aar.
17. Sellæg, Dina, f. $\frac{23}{1}$ 88, datter av avd. kjøbmand P. Sellæg, Hammerfest. Discipel av skolen i 3 aar.
18. Skavlan, Aagot Kielland, f. $\frac{20}{5}$ 88, datter av avd. profes-sor O. Skavlan, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
19. Sødning, Anton Holmboe, f. $\frac{22}{5}$ 88, søn av sanitetskaptein J. T. Sødning, Aalesund. Discipel av skolen i 2 aar.

Paa den sproglig-historiske linje med latin:

1. Bingen, Trygve Lars Kristian, f. $\frac{8}{3}$ 1887, søn av guldsmed K. Bingen, Kristiania. Discipel av skolen i 12 aar.

2. Boe, Sigurd, f. $^{20}/_{10}$ 86, søn av generalagent J. Boe, Kristiania. Discipel av skolen i 8 aar.
3. Hansen, Birger Halfdan, f. $^{18}/_{5}$, søn av kontorchef H. Hansen, Kristiania. Discipel av skolen i 8 aar.
4. Heggstad, Gudny, f. $^{18}/_{6}$ 83, datter av professor Hægstad. Discipel av skolen i 1 aar.
5. Helland Hansen, Borghild, f. $^{10}/_{1}$ 87, datter av avdøde sekretær Kristofer Hansen, Kr.a. Discipel av skolen i 3 aar.
6. Holmen, Agnes Solveig, f. $^{7}/_{10}$ 87, datter av lærer E. J. Holmen, Nesodden. Discipel av skolen i 1 aar.
7. Hørgen, Emma Kaspara Sofie, f. $^{10}/_{6}$ 87, datter av maskinist A. J. Jørgensen, Nordbye. Discipel av skolen i 1 aar.
8. Kaas, Hans, f. $^{28}/_{2}$ 87, søn av tandlæge Carl Kaas, Kristiania. Discipel av skolen i 10 aar.
9. Kaas, Michael, f. $^{16}/_{9}$ 85, søn av tandlæge Carl Kaas, Kristiania. Discipel av skolen i 14 aar.
10. Moe, Johan, f. $^{11}/_{12}$ 88, søn av sogneprest Oscar Moe, Kristiania. Discipel av skolen i 12 aar.
11. Rusdal, Torstein, f. $^{24}/_{6}$ 87, søn av klokker B. T. Rusdal, Kristiania. Discipel av skolen i 12 aar.
12. Schjander Larsen, Fredrik Torstein, f. $^{10}/_{9}$ 87, søn av disponent O. Larsen, Kr.a. Discipel av skolen i 12 aar.
13. Sellæg, Agnes, f. $^{18}/_{8}$ 87, datter av distriktslæge C. A. Sellæg, Brønø. Discipel av skolen i 3 aar.
14. Sommerfeldt, Sigurd, f. $^{10}/_{8}$ 87, søn av direktør E. Sommerfeldt, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
15. Spjeldnæs, Signy, f. $^{18}/_{2}$ 87, datter av lærer N. Spjeldnæs, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
16. Steen, Olaf Anker, f. $^{28}/_{5}$ 89, søn av foged C. H. Steen, Levanger. Discipel av skolen i 3 aar.
17. Wang, Finn, f. $^{7}/_{8}$ 88, søn av grosserer Eystein Wang, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
18. Wennevold, Harald, f. $^{17}/_{10}$ 87, søn av avdøde tandlæge H. S. B. Wennevold, Kristiania. Discipel av skolen i 12 aar.

1907.

Paa reallinjen:

1. Bjelke, Christian, f. $^{26}/_{10}$ 1889, søn av grosserer L. Bjelke, Kristiania. Discipel av skolen i 9 aar.
2. Bowitz Halvorsen, Erling, f. $^{23}/_{8}$ 88, søn av garver P. Th. Halvorsen, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.
3. Falck Muus, Rolf, f. $^{21}/_{6}$ 89, søn av skibskaptein Falck Muus, Kristiania. Discipel av skolen i 10 aar.
4. Fuhr, Olaf Berg, f. $^2/_{11}$ 88, søn av cand. theol. H. Fuhr, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
5. Halvorsen, Finn Fjeld, f. $^7/_7$ 88, søn av grosserer A. Halvorsen, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.
6. Hartmann, Rudolph Gunerius Otto, f. $^{10}/_2$ 84, søn av grosserer Otto Hartmann, Kristiania. Discipel av skolen i 1 aar.
7. Hjort, Jens, f. $^{15}/_6$ 89, søn av kaptein J. Chr. G. Hjort, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
8. Hovind, Ashjørn, f. $^3/_7$ 88, søn av gaardbr. P. Hovind, Aamot. Discipel av skolen i 6 aar.
9. Johannesen, Harald, f. $^{20}/_9$ 89, søn av inspektør Ole Johannesen, Kristiania. Discipel av skolen i 12 aar.
10. Knutsen, Knut Andreas, f. $^{18}/_2$ 88, søn av avd. apoteker K. A. Knutsen, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
11. Lühr, Holm Kristian Haneborg, f. $^1/_3$ 88, søn av gaardbr. J. E. Lühr, Høland. Discipel av skolen i 6 aar.
12. Meyer, Heinrich, f. $^2/_5$ 89, søn av sorenskriver N. B. Meyer, Haugesund. Discipel av skolen i 3 aar.
13. Morgenstjerne, Herman v. Munthe av, f. $^{27}/_2$ 89, søn av oberstløitnant W. v. M. av Morgenstjerne, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
14. Nergaard, Sverre, f. $^{14}/_1$ 88, søn av gaardbr. O. Nergaard, Rena. Discipel av skolen i 6 aar.
15. Nicolaysen, Julius, f. $^{22}/_5$ 89, søn av dr. med. J. Nicolaysen, Kristiania. Discipel av skolen i 12 aar.

16. Nilsen, Eivind Fredrik, f. $\frac{3}{5}$ 89, søn av kjøbmand A. Nilsen, Kristiania. Discipel av skolen i 11 aar.
17. Norby, Henrik, f. $\frac{18}{3}$ 89, søn av ekspeditionschef M. K. Norby, Kristiania. Discipel av skolen i $11\frac{1}{2}$ aar.
18. Ræder, Johan Georg, f. $\frac{30}{3}$ 89, søn av ekspeditionschef A. Ræder, Kristiania. Discipel av skolen i 9 aar.
19. Schetelig, Ragnhild, f. $\frac{7}{6}$ 86, datter av skibsreder H. Schetelig, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
20. Schibbye, Ingeborg Wilhelmine, f. $\frac{4}{7}$ 88, datter av læge L. W. Schibbye, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
21. Segelcke, Conrad, f. $\frac{27}{7}$ 88, søn av pastor N. A. T. Segelcke, Kristiania. Discipel av skolen i 7 aar.
22. Thuesen, Arne Tofte, f. $\frac{6}{6}$ 89, søn av disponent T. Thuesen, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.
23. Tønsager, Einar, f. $\frac{12}{4}$ 88, søn av disponent H. M. Tønsager, Kristiania. Discipel av skolen i $2\frac{1}{2}$ aar.
24. Wiese, Henning Frithjof Blomberg, f. $\frac{17}{6}$ 89, søn av bokholder cand. phil. Chr. B. U. Wiese, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.

Paa den sproglig-historiske linje (uten latin):

1. Burchardt, Didrik Brochmann, f. $\frac{20}{10}$ 1889, søn av kaptein C. Burchardt, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.
2. Christie, Hartvig, f. $\frac{25}{3}$ 89, søn av overlærer H. Christie, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
3. Grønbæk, Astrid, f. $\frac{25}{2}$ 88, datter av fattigforstander F. J. Grønbæk, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
4. Hall, Rakel, f. $\frac{22}{11}$ 88, datter av pastor Birger Hall, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.
5. Ilsaas, Emilie Marie, f. $\frac{22}{2}$ 87, datter av avd. grosserer P. Ilsaas, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
6. Lenschow, Marie, f. $\frac{21}{6}$ 87, datter av ingeniør O. N. Lenschow, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
7. Lippestad, Gunhild, f. $\frac{15}{9}$ 85, datter av direktør J. A. Lippestad, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.

8. Lundh, Alexis Harold Gustav Oscar, f. $^{30}/_4$ 87, søn av commander H. G. O. Lundh, Kristiania. Discipel av skolen i $1\frac{1}{2}$ aar.
9. Olmer, Stig Thobroe, f. $^5/_{11}$ 89, søn av læge Otto Olmer, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
10. Schiander, Fin, f. $^7/_5$ 89, søn av agent F. Schiander, Kristiania. Discipel av skolen i 12 aar.

Paa den sproglig-historiske linje med latin:

1. Christiansen, Gudrun Solveig, f. $^{27}/_{12}$ 1888, datter av sogneprest Christiansen, Hof i Jarlsberg. Discipel av skolen i 1 aar.
2. Hald, Carl Theodor Ytteborg, f. $^{23}/_8$ 86, søn av direktør J. K. Hald, Kristiania. Discipel av skolen i 1 aar.
3. Holte, Nils Rollesfsen, f. $^{18}/_7$ 88, søn av lærer N. T. Holte, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
4. Klem, Regine Marie, f. $^{21}/_9$ 87, datter av læge R. Klem, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
5. Lippestad, Elisabeth Johanne Karoline, f. $^{13}/_5$ 88, datter av direktør J. A. Lippestad, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
6. Lützw Holm, Finn, f. $^{28}/_5$ 90, søn av sogneprest Lützw Holm, Risør. Discipel av skolen i 3 aar.
7. Løvestad, Leif Martin, f. $^7/_1$ 89, søn av kongl. fuldm. O. Løvestad, Kristiania. Discipel av skolen i 8 aar.
8. Magnus, Christopher Hansteen, f. $^{26}/_6$ 88, søn av grosserer C. S. Magnus, Kristiania. Discipel av skolen i 2 aar.
9. Nickelsen, Jens Adolf, f. $^3/_7$ 88, søn av kontorchef A. N. S. Nickelsen, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
10. Ringdal, Barbara Marie, f. $^{16}/_{10}$ 87, datter av overlærer R. J. Ringdal, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.
11. Siebke, Heinrich Johan, f. $^{10}/_7$ 88, søn av bankhokholder J. H. S. Siebke, Kristiania. Discipel av skolen i 10 aar.
12. Voss, Dagny, f. $^5/_8$ 87, datter av læge P. Voss, Kristiania. Discipel av skolen i 3 aar.

13. Voss, Lucie Juliane Antonette, f. $\frac{9}{12}$ 86, datter av avd. res. kap. J. Voss, Haus. Discipel av skolen i 3 aar.
14. Waldeland, Karl Erik, f. $\frac{22}{3}$ 87, søn av kasserer Erik Waldeland, Minneapolis. Discipel av skolen i $8\frac{1}{2}$ aar.

Ved artium fik eleverne følgende karakterer (**s** betyr Særdeles tilfredsstillende, **m** Meget tilfredsstillende, **t** Tilfredsstillende, **n** Nogenlunde tilfredsstillende, **M** Maadelig, **i** Ikke tilfredsstillende; ved utregning av hovedkarakteren gjælder **s** = 4, **m** = 3, **t** = 2, **n** = 1, **M** = $\div$ 2, **i** = $\div$ 3):

Artium 1905 paa reallinjen.

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysik skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnastik.	Sum.	Antal fag.	Hoved- karakter.
Aaser	n	n	n	t	m	t	t	t	n	m	m	t	t	25	13	t
Bølling	n	n	t	n	m	t	t	n	m	t	t	t	t	24	13	t
Eie	n	t	t	t	m	t	t	t	t	m	m	t	m	29	13	t
Hals	t	n	n	n	n	t	n	n	t	t	n	t	-	18	12	n
Jacobsen	t	n	n	n	m	m	m	t	m	m	m	t	-	27	12	t
Jakobsen	m	m	t	t	m	m	m	t	m	m	t	m	t	34	13	m
Jensen	n	n	t	t	m	m	t	t	t	m	m	t	m	29	13	t
Johannesen	t	s	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	39	13	m
Konow	t	t	t	t	m	t	t	t	n	t	t	t	m	27	13	t
Krohn	n	n	n	t	t	m	t	n	n	t	t	t	t	22	13	t
Lange	t	t	t	t	t	m	m	t	m	t	m	m	m	32	13	m
Lauritsen	t	n	t	m	t	t	t	t	m	m	m	m	m	31	13	t
Lieberg	n	n	t	t	n	t	n	t	n	t	t	t	m	23	13	t
Magnus	t	m	m	t	m	m	m	m	m	m	t	m	m	36	13	m
Müller	t	n	n	t	m	m	t	m	t	t	t	m	m	29	13	t
Schønning	t	t	t	t	m	m	m	t	m	t	m	t	-	29	12	t
Sommerfeldt	t	m	m	t	m	m	m	m	m	m	m	m	m	37	13	m
Steen, G.	t	t	n	n	m	t	m	t	t	m	t	t	t	27	13	t
Steen, S.	t	t	n	t	m	n	t	n	t	t	t	t	-	22	12	t
Weitre	m	m	t	t	m	m	m	m	m	m	m	m	m	37	13	m

Ved »privatist-artium« fik Theodor H. Gløersen hovedkarakter t, Arild Endresen og Haakon Henningsmoen n.

Artium 1905 paa den sproglig-historiske linje uten latin.

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matem.	Gymnastik.	Sum.	Antal fag.	Hoved-karakter.
Hassel	t	n	t	t	m	t	t	m	m	m	m	t	m	31	13	t
Jespersen	n	t	n	m	m	m	t	m	t	t	t	t	-	26	12	t
Kielland	n	n	n	t	m	n	t	m	t	m	t	t	-	23	12	t
Kolderup	n	m	n	t	t	m	t	t	t	m	t	n	m	27	13	t
Lühnenschloss	m	n	M	t	t	m	m	t	t	m	m	n	-	23	12	t
Ringdal	n	n	n	n	t	t	n	t	t	n	t	n	-	17	12	n
Thorne	t	m	n	m	m	m	m	m	m	m	t	t	-	31	12	m

Ved privatist-artium fik Anna H. Eckhoff hovedkarakter t, Ragnhild Holtan n.

Artium 1905 paa den sproglig-historiske linje med latin.

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Latin skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Latin.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnastik.	Sum.	Antal fag.	Hoved-karakter.
Bull	t	s	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	-	39	13	m
Dahm	t	t	n	n	t	t	m	t	t	t	t	t	t	m	28	14	t
Heggstad	m	t	t	t	m	m	m	t	t	t	m	t	t	-	33	14	t
Heimbeck	n	t	n	n	t	t	n	t	t	m	n	n	n	-	20	13	n

Hovind	n	n	m	t	t	t	n	t	t	m	t	m	t	t	26	13	t
Jakobsen	t	t	n	m	t	t	t	t	m	t	t	t	n	t	28	14	t
Johnsen	t	n	n	t	t	t	t	t	m	n	t	t	n	t	25	14	t
Jonsrud	n	n	n	t	t	t	t	m	m	t	m	t	t	t	28	13	t
Kjelsen	n	t	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	t	38	14	m

Ved »privatist-artium« fik Ole K. S. Thesen hovedkarakter n.

Artium 1906 paa reallinjen.

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysik skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnastik.	Sum.	Antal fag.	Hovedkarakter.
Branæs	t	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	38	13	m
Bryn	t	n	m	m	m	t	m	t	t	t	t	t	t	29	13	t
Gundersen	n	t	n	t	t	t	t	n	t	m	t	t	t	24	13	t
Helliesen	t	t	m	m	m	t	m	m	t	m	m	m	t	34	13	m
Jølsen	n	t	m	t	t	t	n	t	t	m	t	m	t	27	13	t
Kiær	n	t	n	n	t	t	n	t	t	t	t	m	m	24	13	t
Lund	t	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	t	37	13	m
Müller	t	n	t	t	m	m	t	m	t	m	t	m	m	30	13	t
Nicolaisen	t	m	t	m	m	m	m	m	t	m	m	m	m	36	13	m
Paus	t	n	n	m	m	m	t	t	m	m	m	m	m	32	13	m
Solberg	t	t	s	n	m	m	m	m	m	t	m	m	m	35	13	m
Sollie	n	n	m	t	m	t	m	t	t	m	m	m	m	31	13	t
Sontum	n	n	t	t	m	t	n	n	t	m	t	t	m	25	13	t
Tjersland	t	m	t	t	m	m	t	t	m	m	m	m	m	34	13	m
Vogt	t	n	m	m	m	t	t	t	m	m	m	t	m	32	13	m

Ved »privatist-artium« fik Oskar Aleksander Rasmussen hovedkarakter n.

Artium 1906 paa den sproglig-historiske linje uten latin.

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnasik.	Sum.	Antal fag.	Hoved- karakter.
Bakken	m	s	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	-	37	12	s
Bechholm	n	t	M	t	m	t	m	m	m	t	t	t	-	23	12	t
Birch-Reichenwald	t	t	t	t	m	m	m	m	t	t	t	m	-	29	12	t
Branæs	n	t	r	t	m	m	m	m	m	m	m	m	-	31	12	m
Einang	t	n	n	n	m	m	m	t	m	m	t	t	-	28	12	t
Furulund	t	s	t	t	m	m	m	m	m	m	t	m	-	33	12	m
Grøner	n	t	M	t	t	t	m	m	t	t	t	t	-	21	12	t
Gundersen	t	m	m	t	m	m	m	m	m	m	m	m	-	34	12	m
Hellesen	t	t	n	t	t	t	m	n	t	m	m	t	m	28	13	t
Holst	t	t	t	n	t	t	t	n	m	t	t	n	n	23	13	t
Killén	n	n	n	n	t	t	t	t	t	t	t	n	t	21	13	n
Kloumann	t	m	m	t	t	m	m	m	m	m	m	m	m	33	12	m
Lie	t	t	n	t	t	t	t	t	t	m	m	t	t	27	13	t
Meidell	t	n	m	t	m	m	t	m	m	m	m	t	t	32	13	m
Refsum	m	t	t	m	m	m	m	m	m	m	m	m	-	34	12	m
Schjølberg	t	m	n	t	m	m	m	m	m	t	t	t	-	29	12	t
Sellæg	t	m	n	t	t	t	m	m	m	t	t	t	-	27	12	t
Skavlan	n	t	t	t	m	t	t	m	m	t	m	m	-	28	12	t
Sødring	t	t	n	t	m	t	t	t	t	t	t	m	m	28	13	t

Artium 1906 paa den sproglig-historiske linje med latin.

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Latin skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Latin.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnastik.	Sum.	Antal fag.	Hoved-karakter.
Bingen	n	n	n	t	t	m	n	m	t	t	t	t	t	-	24	13	t
Boe	n	n	m	n	t	t	t	t	m	m	t	t	t	m	29	14	t
Hansen	n	s	t	t	m	m	m	m	m	t	m	m	t	-	34	13	m
Heggstad	n	n	m	t	m	t	t	m	t	t	m	m	t	-	29	13	t
Helland Hansen	t	t	t	t	m	t	t	m	m	t	t	m	t	-	31	13	t
Holmen	t	n	M	n	t	n	t	t	t	t	t	t	m	-	19	13	n
Horgen	t	n	n	t	m	t	t	n	m	t	t	t	t	-	25	13	t
Kaas, H.	t	t	n	t	t	t	t	t	t	t	m	m	t	-	27	13	t
Kaas, M.	n	n	m	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t	m	28	14	t
Moe	t	t	M	t	m	t	t	m	t	t	t	n	n	-	23	13	t
Rusdal	t	t	n	n	m	t	t	t	t	t	m	m	n	m	29	14	t
Schjander Larsen	n	t	m	n	m	t	m	t	m	m	m	m	t	-	31	13	t
Sellæg	m	m	s	t	m	m	m	m	m	m	m	m	t	-	38	13	m
Spjeldnæs	t	t	n	n	m	m	t	m	t	t	m	m	n	-	28	13	t
Steen	t	s	s	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	t	42	14	m
4 Wang	t	t	M	t	m	m	m	t	m	m	m	m	t	t	31	14	t
Wennevold	t	n	M	n	t	m	m	t	t	t	t	t	n	-	21	13	n

Artium 1907 paa reallinjen.

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysik skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnastik.	Sum.	Antal fag.	Hoved-karakter.
Bjelke	n	t	t	n	m	t	m	m	t	m	t	m	-	27	12	t
Bowitz-Halvorsen	t	t	t	t	m	m	m	m	m	m	m	m	m	35	13	m
Falck Muus	t	M	t	t	m	t	t	m	m	m	n	t	-	23	13	t
Fuhr	t	n	n	t	m	t	m	m	t	t	t	t	t	27	13	t
Halvorsen	n	n	n	n	t	n	n	t	t	t	n	t	-	17	12	n
Hartmann	n	t	t	n	t	m	t	n	n	t	n	t	-	20	12	t
Hjort	t	t	m	t	m	m	m	m	m	m	t	m	m	35	13	m
Hovind	t	n	m	t	m	t	t	t	t	m	t	t	m	29	13	t
Johannesen	t	t	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	t	36	13	m
Knutsen	t	t	t	n	t	m	n	m	m	m	n	t	m	27	13	t
Lühr	t	n	t	t	m	t	m	m	m	m	m	t	m	32	13	m
Meyer	t	t	n	n	m	m	m	m	m	m	t	m	t	31	13	t
Morgenstjerne	t	n	t	n	m	n	m	t	m	t	m	t	-	25	12	t
Nergaard	n	n	t	t	t	t	n	t	m	t	t	t	m	25	13	t
Nicolaysen	n	n	t	t	m	t	t	t	t	t	m	t	t	26	13	t
Nilsen	n	t	t	n	t	t	t	m	t	m	t	t	n	25	13	t
Norby	n	t	t	n	m	m	m	m	m	m	m	t	m	32	13	m
Ræder	t	m	t	m	m	t	t	t	m	t	t	t	t	30	13	t
Schetelig	t	m	n	t	m	m	m	m	m	m	m	m	-	32	12	m
Schibbye	n	m	n	t	m	m	t	t	m	t	m	t	-	27	12	t
Segelcke	t	t	n	t	m	t	t	n	m	t	t	t	t	26	13	t
Thuesen	t	t	t	t	m	t	m	n	n	t	t	m	-	23	12	t
Tønsager	t	n	t	n	t	t	m	t	t	m	m	t	m	28	13	t
Wiese	t	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	38	13	m

Artium 1907 paa den sproglig-historiske linje uten latin.

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnastik.	Sum.	Antal fag.	Hoved-karakter.
Burchardt	t	n	t	t	m	t	n	n	t	m	t	n	.	22	12	t
Christie	t	t	n	n	t	m	t	m	m	t	n	t	m	27	13	t
Grønbaek	t	t	m	n	t	m	t	m	t	t	t	t	.	26	12	t
Hall	t	t	m	m	m	m	m	m	t	n	t	m	.	30	12	m
Ilsaas	t	m	m	m	m	m	m	m	m	t	t	t	.	32	12	m
Lenschow	t	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	.	35	12	m
Lippestad, G.	t	t	t	t	m	m	m	m	t	m	t	t	.	29	12	t
Lundh	n	t	t	t	m	m	m	t	t	t	m	n	t	28	13	t
Olmer	n	n	t	t	t	t	t	t	t	m	t	t	n	24	13	t
Schiander	n	n	t	n	t	t	t	t	t	t	t	n	t	22	13	t

Artium 1907 paa den sproglig-historiske linje med latin.

	Norsk skr.	Tysk skr.	Matem. skr.	Latin skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Latin.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnastik.	Sum.	Antal fag.	Hoved-karakter.
Christiansen	t	t	t	m	m	m	t	m	m	m	m	m	m	-	35	13	m
Hald	n	n	n	t	t	t	t	n	t	n	t	t	n	t	22	14	n
Holte	t	t	t	t	m	t	t	m	t	t	m	m	t	m	33	14	t
Klem	t	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	-	38	13	m
Lippestad, E..	t	n	t	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	35	15	m
Lützow Holm	t	t	m	m	m	m	m	m	m	t	m	t	m	t	37	14	m
Løvestad	t	t	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	40	14	m
Magnus	n	n	n	t	t	n	n	t	t	t	t	t	n	t	22	14	n
Nickelsen	n	n	n	n	m	m	t	t	t	t	t	t	n	t	25	14	t
Ringdal	n	t	m	m	m	t	t	m	m	t	m	t	m	-	32	13	m
Siebke	t	t	n	n	t	t	n	n	n	n	t	t	n	t	21	14	n
Voss, D.	t	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	t	-	37	13	m
Voss, L.	t	t	n	t	m	t	n	m	t	t	n	m	t	-	26	13	t
Waldeland	n	n	n	n	t	t	n	t	t	t	t	t	t	m	24	14	t

B. Middelskole-eksamen.

1905.

4 *M. a* hadde 24 og 4 *M. b* 23 elever. Av disse 47 var det 8 som ikke bestod den skriftlige prøve, og 3 som ikke fik hovedkarakter fordi de var fritat for enkelte fag (1 for tysk, 1 for engelsk, 1 for sløid og gymnastik). For de øvrige var utfaldet følgende:

a.

	Hovedkarakter*).
1. Andersen, Magnus Howard	n. (27—16)
2. Bjerke, Thorleif Johannes	t. (38—16)
3. Gulliksen, Gunnar	t. (33—16)
4. Hansen, Halfdan	t. (35—16)
5. Hesselberg, Alf	m. (42—16)
6. Heyerdahl, Ragnar Henrik	n. (27—16)
7. Jervell, Fredrik	t. (35—16)
8. Johansen, Monrad	t. (37—16)
9. Larsen, Edgar	t. (39—16)
10. Larsen, Sverre	m. (45—16)
11. Larsen, Thoralf	n. (24—16)
12. Norberg, Alf	m. (40—16)
13. Oppen, Magnus	m. (40—16)
14. Rydgren, Anders Harald Emil	t. (39—16)
15. Sjølie, Per	t. (35—16)
16. Thommesen, Øistein	m. (44—15)
17. Thue, Ivar	t. (32—15)
18. Wasteson, William	m. (41—16)

b.

1. Bang, Stig	t. (39—16)
2. Buch, Normann	t. (29—16)
3. Due, Paul	t. (34—16)
4. Gjems, Jens	t. (36—16)
5. Gjersøe, Nils	t. (34—15)

*) Se side 28.

	Hovedkarakter.
6. Gulbrandsen, Finn	n. (27—16)
7. Hansen, Otto Johan	t. (34—16)
8. Heftye, Rolf Adolf	t. (39—16)
9. Hermansen, Sverre Fermann	t. (39—16)
10. Hveem, Anders Olai	n. (27—16)
11. Lange, Withus Kløcker	t. (35—16)
12. Lapstun, Jørgen Halvdan	t. (31—16)
13. Nicolaysen, Knud Dahl	t. (29—15)
14. Pløen, Eivind	t. (33—16)
15. Rosenvinge, Peter Melchior	t. (29—15)
16. Schjold, Erling Henrik	m. (46—16)
17. Tschudi, Ralph	n. (26—16)
18. Thue, Henry	t. (35—15)

1906.

4 *M. a* og 4 *M. b* hadde hver 30 elever. Av disse 60 var det 8 som ikke bestod den skriftlige prøve, og 10 som ikke fik hovedkarakter fordi de var fritat for enkelte fag (1 for engelsk, 1 baade for tysk og for sløid og gymnastik, 2 for tysk, 6 for sløid og gymnastik). For de øvrige var utfaldet følgende:

a.

	Hovedkarakter.
1. Aaberg, Ivar Sigurd	t. (33—16)
2. Berger, Olaf Magnus	t. (28—16)
3. Bjørnstad, Arne	t. (28—15)
4. Borgen, Halvor Paulsen	t. (32—16)
5. Eckhardt, Charles Wilhelm	m. (47—16)
6. Ellefsen, Ole Ellef	t. (34—15)
7. Gløersen, Otto	m. (44—16)
8. Gulliksen, Thomas Hartvig	t. (32—16)
9. Halvorsen, Olav	m. (41—16)
10. Jakobsen, Christian Willie	t. (32—16)
11. Johns, Sigurd	t. (32—16)
12. Jæger, Tycho Christoffer	t. (35—16)

	Hovedkarakter.
13. Kaas, Arthur Sigurd	t. (35—16)
14. Krogstie, Jacob Arthur	t. (31—16)
15. Meyer, Carl Fredrik August	m. (43—16)
16. Meyer, Wollert Kristian	t. (31—15)
17. Olsen, Sverre Gunnar	t. (38—16)
18. Schjold, Thor Ragnar	m. (40—16)
19. Stephensen, Endre	t. (32—16)

b.

1. Andersen, Frithjof	n. (26—16)
2. Christophersen, Emil	m. (46—16)
3. Dundas, Sigurd	t. (36—16)
4. Elling, Jonny	m. (43—15)
5. Falck-Muus, Christoffer	t. (29—16)
6. Foss, Erling Johan	m. (40—16)
7. Graff, Einar	n. (25—15)
8. Gulbrandsen, Wilhelm	t. (33—16)
9. Heyerdahl, Eilif Fredrik	m. (40—16)
10. Holth, Otto	m. (41—16)
11. Jacobsen, Kjeld Stub	n. (23—15)
12. Jensen, Hans Jacob Arnold	t. (31—16)
13. Klouman, Thoralf	t. (32—15)
14. Krefting, Kristian August	t. (36—16)
15. Køltzow, Adolf	t. (28—16)
16. Larsen, Rolf Ferdinand	t. (31—15)
17. Moltzau, Paul Kristian	t. (31—15)
18. Rabbe, Hellig Laurents	n. (27—16)
19. Skabo, Reidar	t. (37—16)
20. Steffensen, Henry Marius Peder	t. (30—16)
21. Tandberg, Endre	m. (40—16)
22. Thon, Harald	m. (42—16)
23. Treider, Elias	t. (32—16)
24. Tschudi, Waldo	t. (31—16)

1907.

4 *M. a* hadde 27 og 4 *M. b* 26 elever. Av disse 53 var det 8 som ikke bestod den skriftlige prøve, og 5 som ikke fikk hovedkarakter fordi de var fritat for enkelte fag (2 for engelsk og 3 for sløid og gymnastik). For de øvrige var utfaldet følgende:

a.

	Hovedkarakter.
1. Gram, Thorleif	t. (34—16)
2. Grønseth, Karl Johan	t. (32—16)
3. Heggstad, Øystein	m. (43—15)
4. Johannesen, Peter	m. (45—16)
5. Kolbenstvedt, Njaal	t. (33—16)
6. Lenschow, Hans Henrik	m. (45—16)
7. Løvestad, Erling	m. (45—16)
8. Merry, Alfred	t. (38—16)
9. Mørch, Gunnar	t. (29—16)
10. Nielsen, Sverre Rangvald Raimond	t. (31—16)
11. Olafsen, Rolf Ingvar Kloumann	t. (28—16)
12. Strand, Arne	m. (43—16)
13. Tschudi, Ægidius Peter	t. (32—15)
14. Vogt, Fredrik	t. (37—16)
15. Voss, Joachim Andreas	t. (38—16)
16. Ørner, August	n. (21—16)
17. Østbye, Georg Lauritz	t. (39—16)

b.

1. Aubert, Kristian	t. (28—16)
2. Botolfsen, Kristian Erling	s. (49—16)
3. Gabrielsen, Arne	t. (30—15)
4. Heinbeck, Johannes	m. (40—16)
5. Hoff, Robert Breda	t. (36—16)
6. Holst, Johan	s. (49—16)
7. Holst, Peter	s. (45—15)
8. Holth, Eigil	m. (43—15)

	Hovedkarakter.
9. Husebye, Gustav	t. (30—16)
10. Høye, Erling	m. (38—15)
11. Jacobsen, Sigurd	m. (40—16)
12. Jepsen, Jens Johannes	m. (41—16)
13. Lødrup, Trygve Bredal	m. (40—16)
14. Marstrander, Henning Jacob Kierulf	t. (32—16)
15. Oppegaard, Hans	t. (28—16)
16. Ringdal, Nils Rudolf	m. (40—16)
17. Ryen, Olaf Arnold Reidar	m. (42—16)
18. Ræder, Mathias Greve	s. (46—15)
19. Sevaldsen, Odd	m. (44—16)
20. Siebke, Carl	t. (35—16)
21. Svanøe, Ingolf Olav	m. (40—16)
22. Viig, Thorleif Martin	t. (31—15)
23. Østrem, Thorleif Dahm	m. (44—15)

Av **privatister** fremstillet sig til eksamen her ved skolen i 1905 49, i 1906 45, i 1907 33, tilsammen 127*), næsten alle fra skoler paa landet. Av disse bestod 70 fuldstændig eksamen med hovedkarakter (14 *m.*, 49 *t.*, 7 *n.*), 13 bestod eksamen med »indskrænket prøve«.

*) Her er ikke medregnet 16 som var anmeldt, men trak sig tilbage.

VI. Om skolepenger og fripladser.

Skolepengene beregnes for 10 maaneder av aaret, og betales *forskudsvis den første læsedag* i maanederne september—juni:

i 1ste klasse av forskolen	5	kr. maanedlig =	kr. 50	pr. aar.
i 2den do.	10	» — =	» 100	—
i 3dje do.	15	» — =	» 150	—
i 4de og 5te	20	» — =	» 200	—
i middelskolen og gymnasiet	25	» — =	» 250	—

For den nederste av to brødre fragaar tre tiendedele. Av 3 brødre gaar den nederste frit, de to andre betaler helt ut. Av 4 brødre gaar den næst nederste frit, og for den nederste fragaar tre tiendedele. Yderligere nedsættelser finder ikke sted.

Ifølge en overenskomst mellem Berles og Olaf Bergs pikeskoler og Aars og Voss's skole, gjælder søskend-moderationen indtil videre for elever av disse skoler som om de gik paa *samme skole*.

Skolepengene beregnes altid for *hele maaneder*, nemlig fra begyndelsen av den maaned hvori en discipel kommer ind, til slutningen av den maaned hvori han gaar ut. Naar en discipel indmeldes til et nyt skoleaars begyndelse, betaler han skolepenger fra 1ste september.

Naar en discipel skal forlate skolen, maa utmeldelse ske to maaneder forut. I ethvert fald er han forpligtet til at betale skolepenger for to maaneder foruten den hvori utmeldelsen finder sted. *Enhver discipel som er anmeldt til artium eller middel-skole-eksamen, betaler skolepenger til 30te juni.*

For adgang til artium betales *inden den skriftlige prøves begyndelse* kr. 40, og for adgang til middelskole-eksamen kr. 20.

Ved overenskomst mellem de høiere skoler her i byen, offentlige og private, er det bestemt at en elev som skylder skolepenger for 3 maaneder, ikke mere kan faa adgang til skolen, undtagen under ganske særegne omstændigheter, og at en elev

som gaar ut av en skole, ikke optages i en anden uten vidnesbyrd om at det økonomiske mellemværende er i orden.

Fripladser eller nedsættelse av skolepengene tilstaaes i regelen kun saadanne som i længere tid har været discipler av skolen, og hvis forsørgere enten er døde eller er kommet i saadan økonomisk stilling at de ikke længere er istand til at betale fulde skolepenger; end videre kræves at vedkommende discipel har vist god opførsel og gjort god fremgang i skolen. Under den nuværende sterke konkurranse om fripladser maa det overhovedet fraraades forældre at indmelde barn i skolen med tanke paa om kortere eller længere tid at opnaa friplads eller nedsættelse av skolepengene. *I forskolen utdeles ikke fripladser.*

Renterne av **John Heuch's legat** (stiftet av biskop Heuch og frue den 28de mai 1873, til minde om deres søn John, som var død den 5te april samme aar som elev av skolens 3dje forklasse), blev den 5te april 1906 og 1907 tildelt *Kristian Neuberth*. Renterne av **Aars og Voss's skoles legat** (stiftet av forhenværende elever av skolen i anledning av dens 25-aars jubilæum 1888) har siden 1903 været tildelt *Wollert Keilhau*.

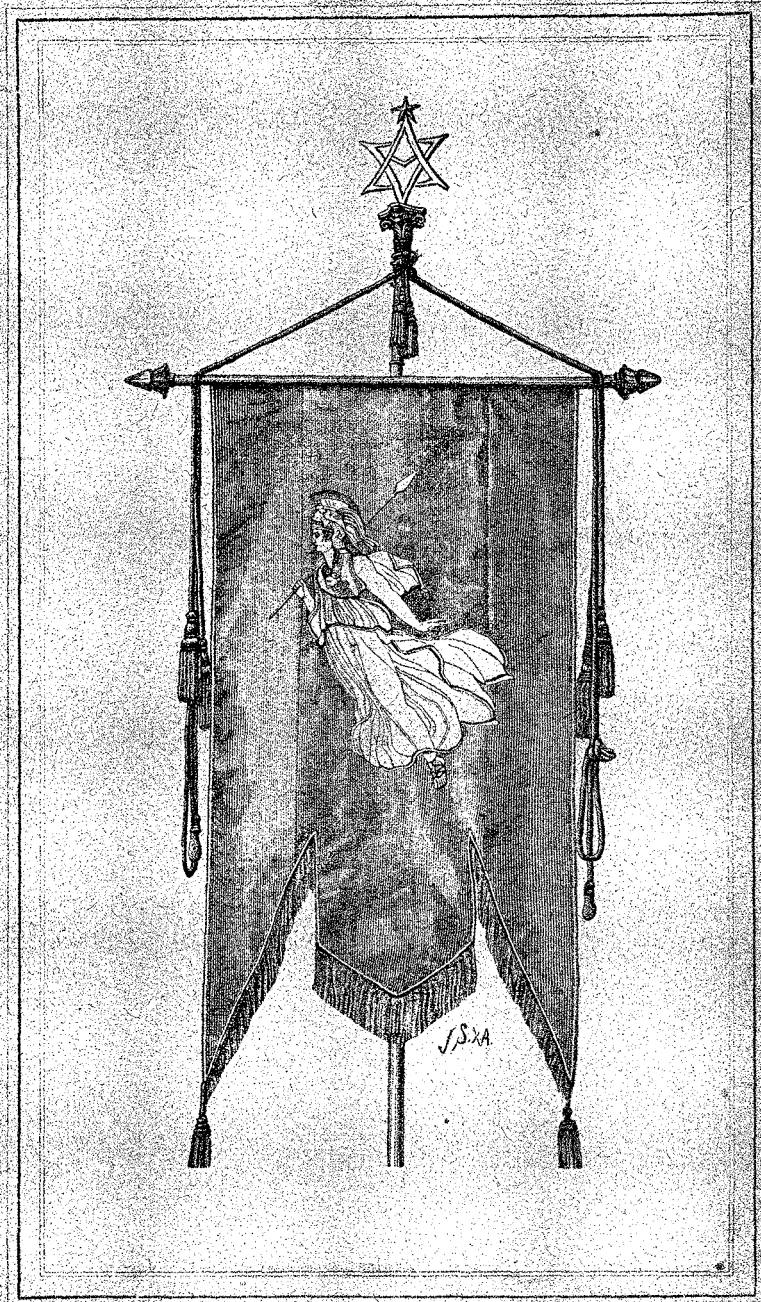

VII. Utdrag av skolereglene.

De som indmelder barn i skolen, vedtar derved for sit vedkommende de i skolen gjældende regler. Blandt disse merkes særlig følgende:

1. Disciple hvis forældre ikke bor her i byen, maa anbringes hos nogen som kan skaffe dem et passende hjem og i forældrenes sted være deres *foresatte*.
2. Naar en discipel ved sygdom er forhindret fra at møte paa skolen, maa snarest mulig sendes skriftlig anmeldelse derom fra hans *foresatte*. Utenfor sygdomstilfælde maa disciplene ikke utebli nogen dag eller time fra skolen **uten forut indhentet tilladelse fra bestyrelsen**.
3. Eleverne er skolen ansvarlige for sin færd ogsaa utenfor skolens omraade. De maa ikke røke tobak paa byens gater og pladser; heller ikke besøke kafeer eller restaurationer uten i følge med sine forældre eller foresatte eller andre paa disses vegne. Dersom discipler av skolen ønsker at danne foreninger sig imellem, eller at være medlemmer av andre selskabelige foreninger, maa de dertil ha bestyrelsens samtykke. De maa ikke uten bestyrelsens samtykke paa nogen maate optræde offentlig (f. eks. ved dramatiske forestillinger, konserter, turnfester m. m.).

J.S.A.

GRONDAHL & SONS BOKTRYKKERI